

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1.

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik RS”, br. 34/03, 64/04 – US, 84/04 – dr. zakon, 85/05, 101/05 – dr. zakon, 63/06 – US, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18 i 46/19 – US, u daljem tekstu: Zakon), član 1. menja se i glasi:

„Član 1.

Penzijsko i invalidsko osiguranje u Republici Srbiji je obavezno.

Penzijski sistem u Republici Srbiji čine i dobrovoljni penzijski fondovi i penzijski planovi koji se uređuju posebnim zakonom.”.

Član 2.

U članu 11. tačka 7) briše se.

Član 3.

U članu 12. stav 1. posle tač. 3) i 4) dodaju se tač. 3a) i 4a) koje glase:

„3a) lica koja rade na teritoriji Republike Srbije za stranog poslodavca, koji nema registrovano predstavništvo u Republici Srbiji, kod koga za obavljen posao ostvaruju naknadu (u daljem tekstu: ugovorena naknada), a nisu osigurani po drugom osnovu;

4a) lica koja, u skladu sa zakonom, obavljaju poljoprivrednu delatnost u svojstvu preduzetnika, ako nisu obavezno osigurani po osnovu zaposlenja;”.

Član 4.

U članu 14. stav 5. reči: „tačka 3)” zamenjuju se rečima: „tač. 3) i 3a)”, a zapeta i reči: „ukoliko se ne može utvrditi početak i prestanak obavljanja poslova” brišu se.

Član 5.

Naziv glave III. i član 16. menjaju se i glase:

„III. Dobrovoljni penzijski fondovi i penzijski planovi

Član 16.

Sistem dobrovoljnih penzijskih fondova i penzijskih planova, zasnovan je na individualnoj kapitalizovanoj štednji i uređuje se posebnim zakonom.”.

Član 6.

U članu 18. tačka 3) podtačka (2) briše se.

Član 7.

U članu 21. posle reči: „vojnu službu” dodaju se reči: „i kada kod policijskog službenika nastane potpuni gubitak radne sposobnosti za profesionalno vršenje policijskih poslova”.

Član 8.

U članu 28. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) supružnik i vanbračni partner u skladu sa propisima kojima se uređuju porodični odnosi;”.

Posle stava 1. dodaju se novi stav 2. i st. 3. i 4. koji glase:

„Pravo na porodičnu penziju može ostvariti supružnik i vanbračni partner iz stava 1. tačka 1) ovog člana, ukoliko su brak, odnosno vanbračna zajednica života trajali najmanje tri godine, ili ako sa umrlim osiguranikom, odnosno korisnikom prava, ima zajedničko dete.

Pravo na porodičnu penziju može ostvariti i supružnik iz razvedenog braka i vanbračni partner iz stava 1. tačka 1) ovog člana posle prestanka zajednice života vanbračnih partnera, ako im je sudskom presudom utvrđeno pravo na izdržavanje.

Postojanje vanbračne zajednice i obaveze izdržavanja iz st. 1-3. ovog člana, utvrđuje se u vanparničnom postupku.”.

Dosadašnji stav 2. briše se.

Član 9.

Član 28a briše se.

Član 10.

U članu 29. reči: „bračnog druga” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „supružnika, odnosno vanbračnog partnera” u odgovarajućem padežu.

Član 11.

U članu 30. reči: „bračnog druga” u određenom padežu zamenjuju se rečima: „supružnika, odnosno vanbračnog pratnera” u odgovarajućem padežu.

Član 12.

Član 30a menja se i glasi:

„30a

Supružnik, odnosno vanbračni partner profesionalnog vojnog lica prema propisima o Vojsci Srbije koje je poginulo za vreme dejstava, pravo na porodičnu penziju stiče bez obzira na navršene godine života pod uslovom da nije ponovo sklopio brak.”.

Član 13.

U članu 34. stav 1. reči: „bračni drug” zamenjuju se rečima: „supružnik, odnosno vanbračni partner”.

Član 14.

U glavi VI odeljak 5. Pravo na naknadu pogrebnih troškova i član 41. brišu se.

Član 15.

U članu 42. stav 1. posle tačke 4) dodaje se tačka 4a) koja glasi:

„4a) sudije raspoređene u Posebno odeljenje i Odeljenje za ratne zločine Višeg suda u Beogradu i Posebno odeljenje i Odeljenje za ratne zločine Apelacionog suda u Beogradu, Tužilac za organizovani kriminal, zamenici Tužioca za organizovani kriminal, Tužilac za ratne zločine i zamenici Tužioca za ratne zločine;”.

U stavu 3. reč: „tačka” zamenjuje se rečima: „tač. 4a) i ”.

Član 16.

U članu 43. stav 1. reči: „tač. 1) do 6)” zamenjuju se rečima: „tač. 1)-4) i tač. 5) i 6)”.

U stavu 3. reč: „tačka” zamenjuje se rečima: „tač. 4a) i”.

Član 17.

Posle člana 51. dodaje se član 51a koji glasi:

„Član 51a

Za osiguranike kojima je iznos obaveze uplate doprinosa utvrđivao Fond i kada je obaveza uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na najnižu osnovicu osiguranja izvršena po isteku roka utvrđenog zakonom, u staž osiguranja se utvrđuje vreme na koje se uplata doprinosa odnosi, tako što se iznos uplaćenog doprinosa dovodi u odnos sa najnižom mesečnom osnovicom važećom u momentu uplate doprinosa, u skladu sa zakonom.”.

Član 18.

U članu 55. stav 2. posle reči: „zaposlenom u Upravi” dodaju se reči: „sudiji raspoređenom u Posebno odeljenje i Odeljenje za ratne zločine Višeg suda u Beogradu i Posebno odeljenje i Odeljenje za ratne zločine Apelacionog suda u Beogradu, Tužiocu za organizovani kriminal, zamenicima Tužioca za organizovani kriminal, Tužiocu za ratne zločine i zamenicima Tužioca za ratne zločine”.

Član 19.

U članu 71. stav 3. menja se i glasi:

„Porodična penzija umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava, određuje se kao jedna porodična penzija u visini koja pripada za jednog člana porodice, i deli se u jednakim iznosima, ako pravo na porodičnu penziju imaju:

- 1) supružnik;
- 2) vanbračni partner;
- 3) supružnik iz razvedenog braka, ako mu je sudskom presudom utvrđeno pravo na izdržavanje;
- 4) vanbračni partner posle prestanka zajednice života vanbračnih partnera, ako mu je sudskom presudom utvrđeno pravo na izdržavanje.”.

Član 20.

U glavi VIII odeljak 4. Naknada pogrebnih troškova i član 75. brišu se.

Član 21.

Član 79. menja se i glasi:

„Član 79.

Osiguraniku iz člana 42. ovog zakona, koji ispunjava uslove za sticanje prava na starosnu penziju iz čl. 43. i 43a ovog zakona, starosna penzija određuje se u skladu sa odredbama člana 61. ovog zakona, a lični bodovi utvrđuju se na način predviđen čl. 62-70. ovog zakona.

Izuzetno od člana 63. stav 1, člana 64. st. 2. i 3. i člana 65. ovog zakona, osiguraniku iz stava 1. ovog člana za izračunavanje godišnjeg ličnog koeficijenta ne uzima se period od 1. januara 1970. godine već period od 1. januara 1996. godine.

Iznos penzije utvrđen na način iz st. 1. i 2. ovog člana uvećan za 20% predstavlja ukupan iznos penzije za osiguranike iz stava 1. ovog člana, osim za osiguranike iz člana 42. stav 1. tačka 4a) ovog zakona.

Na način iz stava 2. ovog člana utvrđuje se godišnji lični koeficijent i za druge zaposlene u Ministarstvu unutrašnjih poslova, pripadnike Bezbednosno-informativne

agencije, pripadnike Vojnobezbednosne i Vojnoobaveštajne agencije pod uslovom da u tom organu imaju navršenih najmanje 20 godina staža osiguranja.

Osiguraniku iz člana 42. ovog zakona invalidska penzija se određuje u skladu sa st. 1-3. ovog člana, pod uslovom da je na poslovima iz člana 42. ovog zakona navršio potreban staž osiguranja za sticanje prava na invalidsku penziju iz čl. 25. i 26. ovog zakona.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, osiguraniku iz člana 42. stav 1. tačka 4a) ovog zakona invalidska penzija se određuje u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, pod uslovom da je na poslovima iz člana 42. ovog zakona navršio potreban staž osiguranja za sticanje prava na invalidsku penziju iz čl. 25. i 26. zakona.

Iznos penzije iz st. 1-6. ovog člana ne može biti veći od iznosa utvrđenog u članu 78. ovog zakona.”.

Član 22.

Član 80. menja se i glasi:

„Penzija se počev od penzije za mesec januar tekuće godine usklađuje u procentu koji predstavlja zbir polovine procenta promene potrošačkih cena i polovine procenta promene prosečne zarade bez poreza i doprinosa.

Usklađivanje penzije u smislu stava 1. ovog člana vrši se na osnovu podataka organa nadležnog za poslove statistike o promeni prosečne zarade bez poreza i doprinosa zaposlenih na teritoriji Republike Srbije i promeni potrošačkih cena za period od 12 meseci računajući unazad počev od meseca juna prethodne kalendarske godine, u odnosu na period od 12 meseci koji prethodi navedenom periodu.”.

Član 23.

Član 80b briše se.

Član 24.

U članu 82a st. 2. i 4. menjaju se i glase:

„Prestankom osiguranja u smislu stava 1. ovog člana smatra se i raniji prestanak osiguranja, ako se lice u trenutku podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na starosnu ili prevremenu starosnu penziju nalazi u osiguranju, pod uslovom da je taj zahtev podnet pre isteka roka od šest meseci od dana ponovnog stupanja u osiguranje.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, osiguranici iz člana 12. stav 1. tačka 1) ovog zakona koji obavljaju delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad privatnih preduzetnika, osiguranici iz člana 14. stav 5. ovog zakona i osiguranici koji su izabrana, imenovana ili postavljena lica, kao i lica koja su hranitelji u skladu sa zakonom, pravo na starosnu penziju ili prevremenu starosnu penziju mogu ostvariti ispunjenjem uslova za sticanje prava na starosnu penziju ili prevremenu starosnu penziju.”.

Član 25.

U članu 93. stav 2. posle reči: „ovog člana” dodaju se reči: „kojim je utvrđeno postojanje invalidnosti, telesnog oštećenja, potpune nesposobnosti za rad i nesposobnosti za samostalan život i rad”.

Član 26.

U članu 95. stav 2. briše se.

Član 27.

U članu 97. reči: „u prvostepenom postupku” brišu se.

Član 28.

U članu 98a stav 6. menja se i glasi:

„Ako se utvrdi da je korisniku isplaćen veći akontativni iznos penzije od konačnog iznosa, Fond će vršiti obustavu do 1/3 mesečnog iznosa penzije, sve dok se na taj način iznos razlike ne izmiri, osim ako se Fond i korisnik drugačije ne sporazumeju.”

Stav 7. briše se.

Član 29.

U članu 104. stav 3. menja se i glasi:

„U ponovljenom postupku primenjuju se propisi koji su važili u vreme donošenja rešenja po kome se postupak ponavlja.”

Posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Prava utvrđena novim rešenjem pripadaju od prvog dana narednog meseca od dana podnošenja zahteva za ponavljanje postupka, odnosno od prvog dana narednog meseca od dana donošenja rešenja u postupku ponavljanja pokrenutom po službenoj dužnosti.”

Član 30.

U članu 105. stav 3. posle reči: „odnosno” dodaju se reči: „od prvog dana narednog meseca”.

Član 31.

U članu 112. stav 1. zapeta i reči: „a najranije od dana dostavljanja pravosnažnog rešenja o utvrđenoj invalidnosti poslodavcu” brišu se.

Stav 2. briše se, a dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Član 32.

U članu 115. stav 1. reč: „odnosno” briše se, a posle reči: „oštećenja” dodaju se zapeta i reči: „odnosno potrebi za pomoći i negom drugog lica”.

Posle stava 1. dodaje se stav 2. koji glasi:

„Ako u stepenu telesnog oštećenja nastupi promena koja nije od uticaja na pravo, novi stepen telesnog oštećenja utvrđuje se od dana nastale promene.”

Član 33.

Posle člana 124a dodaje se naziv glave Xa i član 124b koji glase:

„Xa Naknada pogrebnih troškova

Član 124b

Fond će licu koje je snosilo troškove sahrane korisnika penzije, isplatiti naknadu pogrebnih troškova u visini iznosa te naknade u isplati na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Osnov za isplatu naknade pogrebnih troškova iz stava 1. ovog člana je original računa, koji Fondu dostavlja lice koje je snosilo troškove sahrane korisnika penzije.

Lice koje je snosilo troškove sahrane dužno je da Fondu dostavi i broj svog tekućeg računa, radi isplate naknade pogrebnih troškova.

Naknada pogrebnih troškova iz stava 1. ovog člana nadalje se usklađuje na isti način kao i penzija.”.

Član 34.

U članu 125. st. 2. i 3. brišu se.

Član 35.

U članu 168. posle stava 2. dodaju se st. 3-6. koji glase:

„Zaposleni u Fondu ostvaruju prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom.

Zaposleni u Fondu imaju službenu legitimaciju kojom dokazuju svoje službeno svojstvo i identitet.

Uslovi i način izdavanja i korišćenja, kao i izgled i sadržaj službene legitimacije, utvrđuju se opštim aktom Fonda.

Službenu legitimaciju iz stava 4. ovog člana izrađuje i štampa Narodna banka Srbije – Zavod za izradu novčanica i kovanog novca.”.

Član 36.

Posle člana 191. dodaje se član 191a koji glasi:

„Član 191a

„Na osiguranike iz člana 12. stav 1. tačka 3a) ovog zakona, u pogledu obaveze plaćanja doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, rokova i obaveze dostavljanja prijava, primenjuju se propisi kojima se uređuju poreski postupak i poreska administracija, porez na dohodak građana, doprinosi za obavezno socijalno osiguranje i drugi propisi u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove finansija.”.

Član 37.

U članu 208. stav 2. briše se, a stav 3. menja se i glasi:

„Ukoliko se Fond i korisnik ne sporazumeju o načinu povraćaja preplaćenog iznosa penzije, Fond donosi rešenje o obavezi povraćaja više isplaćenog iznosa obustavom do 1/3 mesečnog iznosa penzije, sve dok se na taj način dug po ovom osnovu ne izmiri.”.

Dosadašnji st. 3-6. postaju st. 2-5.

Član 38.

Član 245. briše se.

Član 39.

Odredba člana 51a ovog zakona primenjivaće se i u slučajevima kada je, do dana stupanja na snagu ovog zakona, obavezu uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje umesto Poreske uprave utvrdio Fond.

Član 40.

Opšti akt iz člana 35. stav 3. ovog zakona doneće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 41.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 22. i 23, koje se primenjuju počev od 1. januara 2020. godine.